

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0655

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. S.J.A. Koster CPL, secretaris)

Datum uitspraak	29 juli 2024
Klacht van	De consument
Tegen	Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te Rotterdam, verder te noemen de pensioenuitvoerder
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit de pensioenreglementen en wet- en regelgeving

Samenvatting

Pensioenverzekering. Volgens de consument is de pensioenuitvoerder verplicht (jaarlijks) met een hoger percentage te indexeren dan de afgelopen jaren is gebeurd. Hetgeen de consument wenst, volgt niet uit het pensioenreglement. Dat in de UPO's een fout staat, brengt evenmin mee dat recht bestaat op een nadere indexatie. In het pensioenreglement is niet bepaald dat de pensioenuitvoerder de tegoeden uit het depot had moet aanwenden voor indexatie na beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst. Ten slotte oordeelt de commissie dat er geen (bovenwettelijke) informatieplicht bestaat op grond waarvan de pensioenuitvoerder de consument had moeten informeren over de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de pensioenuitvoerder.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft via zijn voormalige werkgever tot 1 maart 2013 pensioenaanspraken verworven bij de pensioenuitvoerder.

2.2 De door de consumenten opgebouwde aanspraken zijn per 1 januari 2022 voor het laatst geïndexeerd met 0,65 procent.

2.3 Per 31 december 2022 bedraagt de hoogte van het pensioen per pensioendatum € 38.472,65 bruto per jaar.

De klacht en vordering

2.4 De consument stelt zich op het standpunt dat het pensioenreglement in 2015 is gewijzigd zonder dat hij hierover door de pensioenuitvoerder is ingelicht. Dit betekent volgens hem dat het oude pensioenreglement uit 2010 nog steeds geldend is en de pensioenaanspraken conform het oude pensioenreglement moeten worden geïndexeerd.

2.5 Verder staat in de jaarlijks aan de consument verstrekte Uniforme Pensioenoverzichten (UPO's) dat de werkgever probeert ieder jaar het opgebouwde pensioen te verhogen met de loonontwikkeling. In de praktijk wordt echter niet geïndexeerd conform de loonontwikkeling.

2.6 Daarnaast voert de consument aan dat de pensioenuitvoerder conform het pensioenreglement bij het einde van de uitvoeringsovereenkomst het saldo van het depot conform het pensioenreglement had moeten gebruiken om pensioenen te verhogen.

2.7 Ten slotte verwijt de consument de pensioenuitvoerder hem in 2015 of 2016 niet op de hoogte te hebben gebracht van het beëindigen van de tussen zijn (voormalig) werkgever en de pensioenuitvoerder gesloten uitvoeringsovereenkomst. Indien hij had geweten dat er als gevolg van het beëindigen van de uitvoeringsovereenkomst geen overrente meer in het depot bedoeld voor toeslagverlening gestort zou worden, had hij zorggedragen voor een aanvullende oudedagsvoorziening als compensatie voor het wegvallen van de periodieke toeslagverlening.

2.8 De consument vordert dat zijn pensioenaanspraken met 14 procent worden geïndexeerd per 1 januari 2024. Hij zoekt hierbij aansluiting bij het totaal van de in 2022 en 2023 door het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) verleende indexaties. Daarnaast maakt hij aanspraak op de wettelijke rente over € 38.472,65 per 16 januari 2024.

Het verweer

2.9 De pensioenuitvoerder heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Het pensioenreglement is niet gewijzigd

- 3.1 De commissie stelt allereerst vast dat tussen partijen niet ter discussie staat dat het pensioenreglement 2010 op dit moment nog van toepassing is. De pensioenuitvoerder heeft uitgelegd dat de uitvoeringsovereenkomst met de voormalig werkgever van de consument per 31 december 2015 afliep en niet is verlengd. Dit heeft echter geen wijziging gebracht in het voor de consument toepasselijke pensioenreglement. Het pensioenreglement 2010 is tot op heden van kracht tussen partijen.

Uit het pensioenreglement volgt geen recht op een hogere indexatie

- 3.2 Volgens de consument zou de pensioenuitvoerder gehouden zijn om zijn pensioenuitkering (jaarlijks) met een hoger percentage te indexeren dan de afgelopen jaren is gebeurd. Dit volgt volgens hem uit de tekst van het pensioenreglement 2010. Uit artikel 11 van het pensioenreglement 2010¹ volgt kort gezegd dat de werkgever jaarlijks probeert toeslag te verlenen en dat voor de financiering hiervan gelden uit een beleggingsdepot worden onttrokken. Dit depot wordt gevuld met overrente en beleggingsopbrengsten. Als het saldo onvoldoende is voor het verlenen deze toeslag, wordt een lagere of geen toeslag gegeven. Deze voorwaardelijke toeslagverlening biedt geen zekerheid of indexatie (jaarlijks) plaats vindt of over de hoogte van de indexaties. Hoewel de commissie zich kan voorstellen dat de consument teleurgesteld is dat er de afgelopen jaren geen of in beperkte mate is geïndexeerd, volgt uit het pensioenreglement 2010 niet dat aanspraak bestaat op een hogere indexatie. Evenmin blijkt uit het pensioenreglement 2010 dat de pensioenuitspraken van de consument geïndexeerd moeten worden in gelijke mate als de door het ABP verleende indexatie, zoals de consument wenst.

Informatie in UPO's is niet bepalend

- 3.3 Dat in de aan de consument verstrekte UPO's staat dat de werkgever probeert ieder jaar het opgebouwde pensioen probeert te verhogen met de loonontwikkeling betekent evenmin dat de consument recht heeft op (een hogere) indexatie van zijn pensioenaanspraken.
- 3.4 De pensioenuitvoerder heeft uitgelegd dat tekst zoals vermeld op het UPO over verhoging van het opgebouwde pensioen gelijk aan de loonontwikkeling alleen geldt voor actieve deelnemers. Het berust op een fout dat deze tekst ook op de UPO's staat vermeld die de consument heeft ontvangen na zijn uitdiensttreding. De pensioenuitvoerder heeft excuses gemaakt voor deze fout en laten weten de gegevens in zijn administratie aan te zullen passen.

¹ De bepaling is opgenomen in de bijlagen.

- 3.5 Het UPO is niet te duiden als een rechtshandeling als bedoeld in artikel 3:33 en 3:35 van het Burgerlijk Wetboek² zodat de vertrouwensbescherming van laatstgenoemd artikel niet kan worden ingeroepen. Bovendien staat op de UPO's zelf een verwijzing naar het pensioenreglement waarbij staat dat dit reglement uiteindelijk bepalend is.

Geen verplichting tot verdeling depotwaarde

- 3.6 Verder klaagt de consument dat dat de pensioenuitvoerder bij het einde van de uitvoeringsovereenkomst het volledig saldo van het depot had moeten gebruiken om pensioenen te verhogen. In dit kader verwijst hij naar artikel 11 lid 3 en 4 van het pensioenreglement 2007. Dit pensioenreglement was niet meer van kracht toen de uitvoeringsovereenkomst per 31 december 2015 was geëindigd. Op dat moment was het pensioenreglement 2010 geldend waarin de door de consument bedoelde bepaling niet meer voorkomt. De pensioenuitvoerder hoefde in het kader van de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst het saldo van het toeslagendepot dan ook niet aan te wenden voor het verhogen van de pensioenen.

Geen informatieplicht met betrekking tot beëindiging uitvoeringsovereenkomst

- 3.7 Ten slotte verwijt de consument de pensioenuitvoerder dat hij hem in 2015 of 2016 niet op de hoogte heeft gebracht van het beëindigen van de uitvoeringsovereenkomst met zijn voormalige werkgever.
- 3.8 In de pensioenwet zijn een aantal informatieplichten opgenomen. In de betreffende bepalingen is niet bepaald dat een pensioenuitvoerder een (gewezen) deelnemer moet informeren over het beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst.

Evenmin ziet de commissie aanleiding om een bovenwettelijke informatieplicht aan te nemen waaruit volgt dat de pensioenuitvoerder de consument over het beëindigen van de uitvoeringsovereenkomst had moeten informeren. Voor dit oordeel speelt onder andere mee, zoals de pensioenuitvoerder ook aanvoert, dat de overrentedeling en de beëindiging daarvan niet gekoppeld zijn aan het einde van de uitvoeringsovereenkomst. Tijdens de duur van de uitvoeringsovereenkomst is er niet altijd overrente beschikbaar. Afhankelijk van de afspraken en marktomstandigheden kan de overrentedeling na de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst nog jaren voortduren. Bovendien heeft de voormalige werkgever van de consument de mogelijkheid om aanvullende betalingen te doen waarmee de pensioenen kunnen worden geïndexeerd.

² De tekst van deze wettelijke bepalingen is opgenomen in de bijlagen.

Conclusie

- 3.9 Op grond van het voorgaande komt de commissie tot het oordeel dat de klacht van de consument ongegrond is en de vordering moet worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit het pensioenreglement 2010

Artikel 11 Toeslagen

- 1. De werkgever probeert jaarlijks per 1 januari toeslagen te verlenen op het opgebouwde gedeelte van de pensioenaanspraken van de deelnemers.*
- 2. Deze toeslag is maximaal gelijk aan het percentage waarmee de lonen bij de werkgever sinds de vorige 1^e januari gestegen zijn op basis van de CAO.*
- 3. De werkgever probeert jaarlijks per 1 januari toeslagen te verlenen op ingegane pensioenen. Dit geldt ook voor de pensioenen die niet nog niet zijn ingegaan waarop de gewezen deelnemers recht hebben volgens artikel 16 en voor de nog niet ingegane partner- en wezenpensioenen die horen bij een ingegaan ouderdomspensioen. De werkgever beslist jaarlijks in hoeverre de pensioenen worden aangepast.*
- 4. Deze toeslag is maximaal gelijk aan de toeslag die gegeven wordt op de ingegane pensioenen en de nog niet ingegane pensioenen waarop de gewezen deelnemer recht hebben op hebben behouden in de pensioenregeling van het Bedrijfstakpensioenfonds voor Mode Interieur Tapijt & Textiel (BPF MITT).*
- 5. Voor de financiering van de verhogingen heeft de werkgever binnen het gesepareerde beleggingsdepot extra middelen aangehouden bij Nationale-Nederlanden. In het gesepareerde beleggingsdepot is/wordt gestort:*
 - de overrente die volgens de uitvoeringsovereenkomst gesepareerde beleggingen daarvoor beschikbaar komt;*
 - de beleggingsopbrengst uit hoofde van de voor toeslagen bestemde extra middelen. Als het saldo onvoldoende is voor het verlenen van de omschreven toeslag, wordt een lagere of geen toeslag gegeven.*
- 6. Daarnaast heeft de werkgever voor de financiering van de verhogingen binnen het gesepareerde beleggingsdepot extra middelen aangehouden binnen een tweede gesepareerde beleggingsdepot bij Nationale-Nederlanden. Als het gesepareerde beleggingsdepot zoals omschreven in lid 5 onvoldoende middelen bevat voor het verlenen van de omschreven toeslag, kan de werkgever beslissen of hij hiervoor extra middelen binnen het tweede gesepareerde beleggingsdepot wil aanwenden.*

Bijlage - Relevante bepalingen uit het burgerlijk wetboek

Artikel 3:33 BW

Een rechtshandeling vereist een op een rechtsgevolg gerichte wil die zich door een verklaring heeft geopenbaard.

Artikel 3:35 BW

Tegen hem die eens anders verklaring of gedraging, overeenkomstig de zin die hij daaraan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijze mocht toekennen, heeft opgevat als een door die ander tot hem gerichte verklaring van een bepaalde strekking, kan geen beroep worden gedaan op het ontbreken van een met deze verklaring overeenstemmende wil.

Bijlage - Relevante bepalingen uit het pensioenreglement 2007

Artikel 11 Toeslagen

(...)

1. *Bij het einde van de uitvoeringsovereenkomst wordt het saldo van het depot gebruikt om alle pensioenen, alsmede uit hoofde van de ploegendienstregeling, die voor toeslagen in aanmerking kunnen komen ineens te verhogen.*